

Legalizacija posla sa sekundarnim sirovinama

Sakupljači prave zadrugu

Prvo udruženje osnivaće stanari naselja na Čukaričkoj padini, a "Zelena inicijativa" obezbediće im opremu, uniforme i vozila za transport papira

GORAN ŠTRBO

Više od tone starog papira sakupljeno je samo juče u akciji u organizaciji grupe nevladinih organizacija okupljenih u "Zelenu inicijativu". Time je započeo projekat koji bi trebalo da reši problem sakupljača sekundarnih sirovina i potpuno legalizuje njihov posao.

Više od 50.000 ljudi u Srbiji živi od sakupljanja i prodaje sekundarnih sirovina, a među njima je najviše stanovnika Beograda. Ovi uglavnom na osnovu neformalnih dogovora sa "Papir servisom" sakupljaju ovu sirovinu sa ulica i od raznih preduzeća, a zatim ga prodaju dalje u proces reciklaže. Iako je 2010. godine Vlada Srbije donela Strategiju o upravljanju otpadom, te odredbe još su uglavnom slovo na papiru. Zakonom o upravljanju otpadom iz 2010. zabranjeno je vođenje otpada iz javnih kontejnera. Otpad

u kontejnerima po slovu zakona je vlasništvo preduzeća "Građevna čistoća", pa ga građani ne mogu samoinicijativno preporučiti ili reciklirati. Da bi se sakupljačima sekundarnih sirovina omogućilo da legalno sakupljaju papir, "Zelena inicijativa" je pokrenula proces osnivanja tri socijalne zadruge u Srbiji. Prva zadruga u Beogradu bi trebalo da prociadi krajem aprila.

Zadrugu u Beogradu osnivaće stanovnici naselja na Čukaričkoj padini. Kada zahtev bude odobren, obezbedićemo im opremu za rad, uniforme

U akciji su dan sakupljeno više od tone starog papira.

i vozila za transport. Posle toga će moći da primaju nove članove i tako šire krug ljudi u naselju koji će legalno sakupljati papir. Takođe, moći će da skupa-

ju ugovore sa skupštinama stanara ili ustanovama i od njih otkupljuju stari papir - kaže Vladimir Radonić iz "Zelene inicijative".

Ceo proces sakupljanja i

prodaje će sada se odvijati isključivo zadržavajući dogovor sa "Papir servisom". Bojan Redžep je jedan od sakupljača papira u naselju na Čukaričkoj padini. Za njega i njegova dva sina to je jedini način da dođu do nekog dinara.

- Sa Kosova sam došao 1999. i od tada sakupljam papir da prehranim porodicu. Živimo na Čukaričkoj padini, nemamo ni vodu ni struju u naselju. Neman papira u Beogradu i zato ne mogu da nađem posao, a mi sinovi mi zato ne idu

u školu. Nis trajača smo svakog dana na ulici, bez njih ne bih ništa mogao. Radimo nekad od jutra do mraka, za nas nema vikenda. Nešto se zaradi, ali slabo, zadruga će nam tu mnogo pomoći - priča Redžep. Studije "Zelene inicijative" pokazuju da 75 odsto recikliranih sirovina u Srbiji prikuplje individualni sakupljači. Zadruga bi mogla da rasterete državni budžet time što oni neće biti na programu socijalne pomoći, jer bi im se mesečno primanja povećala. Sve ustanove i firme koje budu učestvovala u projektu dobile posebne mrežaste kontejnere u koje mogu da odlože papir, a jednom nedeljno radnici zadruga će dolaziti da ga pakuje.

Zarade do 15.000 dinara

Sakupljači sekundarnih sirovina u Beogradu žive u proseku 46 godina, pokazala su istraživanja. To je uzrok nehygieničnih uslova u njihovim naseljima. U "smerni" periodu 11 do 12 sati dnevno, a čak 25 odsto su mladi od 18 godina. Od sakupljanja papira mesečno mogu da zarade 10.000 do 15.000 dinara, što je nedovoljno za izdržavanje porodica koje nekad broje i do 10 članova.

Redžep: Sakupljači sa ulica nazivaju "Zelena inicijativa" FOTO: M. ŠTRBO